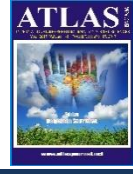

ATLAS INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL ON SOCIAL SCIENCES

ISSN:2619-936X

Article Arrival Date:14.10.2018

Published Date:30.11.2018

2018 / November

Vol 4, Issue:14

Pp:1393-1406

Disciplines: Areas of Social Studies Sciences (Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences)

OKULARIN AKADEMİK İYİMSERLİK DÜZEYİ İLE ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL SINIZM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ¹

RELATION BETWEEN LEVEL OF SCHOOLS' ACADEMIC OPTIMISM AND LEVELS
OF ORGANIZATIONAL CYNICISM OF TEACHER'S

Dr. Öğr. Üyesi A.Vahap BOZ

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, a-mail: sagacious56@yahoo.com, Siirt/Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, okulların akademik iyimserlik düzeyinin öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini, 2014-2015 eğitim- öğretim yılında Siirt il ve ilçe merkezleri sınırları içerisinde görev yapan 1097 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada Hoy, Tarter, Woolfolk Hoy (2006a) tarafından geliştirilen Çoban (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan "Okulların Akademik İyimserlik Ölçeği" ile Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyini belirlemek amacıyla Dean, Brandes ve Dharwadkar (1998) tarafından geliştirilen ve Kalağan (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan Örgütsel sinizm ölçeği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizinde SPSS 15 programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre okulların akademik iyimserliğinin "orta düzeyde" olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin örgütsel sinizm algılarının ise "kısmen katılıyorum" değer aralığında olduğu belirlenmiştir. Araştırmada, okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyi arasında ise negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin birbirleriyle ilişkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik İyimserlik, Örgütsel Sinizm, Öğretmen, Okul

ABSTRACT

This study examined the influence of schools' academic optimism on teacher's organizational cynisim. The study was a relational screening model research. The target population for this study was teachers working in primary and secondary schools located in center of city and districts in Siirt. The first scale was academic optimism scale, developed by Hoy, Tarter, Woolfolk Hoy (2006a) and adopted by Çoban (2010). And the second scale was orgainizational cynisim scale created by Brandes, Dharwadkar and Dean (1998) and adopted by Kalağan (2009). Data was analyzed through SPSS 15 software packet program. Findings from this stdy showed that teachers are moderately encounter cynisim mean while teachers. Furthermore, level and perception of teachers' school academic optimism was measured as moderate. The most significant contribution of this study is that academic optimism has negative corelation with organizational cynisim. In other words, findings from this study suggests that teachers' perception of their school's academic optimism had statistically a negative relationship to teachers' organizational cynisim. The results revelas that the more schools schools' level of academic optimism increase, the less teachers feel cynic. Consequently, as to the analyses results, school academic optimism and organizational cynisim were correlated with each other.

Key wrods: Academic optimism, Cynicism, teacher, school.

¹ Bu makale 23-26 Ağustos 2017 tarihinde Odesa'da düzenlenen "XIV. Conference On Social and Behaviral Sciences Kongresi'nde" sözlü bildiri olarak sunulmuştur. Ayrıca, bu çalışma araştırmacının doktora tezinden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

Okulun başarısında, değişik faktörlerin etkili olduğu tüm çevrelerce kabul edilen bir olgudur. Ancak hangi faktörlerin daha etkili olduğu tartışılan bir konudur. Hoy ve arkadaşlarının (2006a) Coleman'dan (1966) aktardıklarına göre okul özelliklerinin öğrenci başarısındaki payı sınırlıdır; buna karşın öğrenci başarısında öğrenci ve aile kaynaklı faktörlerin okul başarısında daha etkili olmaktadır. Peterson ve Deal'e (1998) göre okul yöneticisi, öğretmen ve aileler okulda öğrenme ortamını zehirleyen iklimin ortadan kaldırılmasında önemli katkılar sunmaktadır. Hoy ve arkadaşları (2006a) Coleman'ın okulun öğrenci başarısındaki rolüne ilişkin tespitinde kısmen haklı olduğunu ileri sürmekte ve buna dayanak olarak bu konuda yapılan araştırmaları referans göstermektedirler. Coleman, sosyal faktörlerin devreye girmesiyle okulun öğrenci başarısındaki payının ortadan kalktığını veya en az düzeye indiğini ileri sürmektedir. Ancak Hoy ve arkadaşları Coleman'ın sosyal faktörlerin öğrenci başarısındaki belirleyici rolüne katılmakla beraber sosyo-ekonomik faktörlerin kontrol altında tutulması halinde bile öğrenci başarısını etkileyen başka faktörlerin olduğunu belirtmekte ve bu faktörleri (1) akademik vurgu, (2) kolektif yeterlilik ve (3) güven olarak ifade etmektedir (Hoy vd, 2006b).

Akademik iyimserlik literatüre Hoy ve arkadaşları (2006b) tarafından kazandırılmış bir kavramdır. Akademik iyimserlik kavramı, yazarların "Akademik İyimserlik: Bir Başarı Gücü" adlı çalışmalarıyla ün kazanmıştır. Beard ve Woolfolk Hoy (2010) Öğrenci başarısında etkili olan birkaç unsurdan biri olan akademik iyimserliği gizli (latent) bir özellik olarak nitelendirmektedir. Görece yeni bir kavram olan akademik iyimserlik, pozitif psikoloji, iyimserlik, sosyal sermaye ve kolektif okul özellikleri gibi öğrenci başarısında etkin rol oynayan kavramlar üzerine yapılan çalışmaların sonucu ortaya çıkmıştır (Gürol ve Kerimgil, 2010; Beard vd. 2010; Pas, Bradshaw, Hershfeldt, 2012; Anderson, 2012). Akademik iyimserlik pozitif psikoloji ve sosyal bilişsel kuram üzerine temellendirilmiştir (Hoy ve Tarter, 2011; Hoy vd. 2006b). Strier ve Katz'a (2015) göre okulların akademik iyimserlik düzeyi ailelerin katılımı, okul iklimi, öğrenci başarısı ve öğretmen performansına önemli katkılar sunmaktadır.

Okulların akademik iyimserlik kavramı kolektif yeterlilik, güven (aile ve öğrenciye duyulan güven) ve akademik vurguyu içeren bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutları kapsamaktadır. Kolektif yeterlilik öğretmenlerin öğrenciler üzerinde olumlu etkilerinin olduğu gerçeğine vurgu yapar. Kolektif yeterlilik bir inanç veya beklentinin bilişsel boyutunu temsil eder. Güven ise özünde hem öğrencilere hem de ailelerine olan güveni, umudu ve açıklığı niteler ve duygusal boyuta vurgu yapar, akademik vurgu ise her öğrencinin öğrenebileceğine duyulan inancı ifade eder (Hoy vd. 2006a). Akademik vurgu, okuldaki öğrenme ve belirli davranış değişikliklerine odaklanır ve davranışsal boyutu temsil eder. Sonuç olarak akademik iyimserlik kavramı birbirlerini karışıklı etkileyen ve olumlu bir öğrenme iklimi oluşturan, üçlü bir mekanizmanın etkileşimiyle yaşam şansı bulur (Beard vd. 2010).

Akademik vurgu, öğrenci başarısına odaklanmak için pozitif duygulara sahip olmayı ifade eder (Hoy vd. 2006b). "Akademik vurgu, dış bir etkenin okulun ulaştırabileceği mükemmel akademik başarıdır" (Hoy vd. 2006a). Bu tür okullarda öğretmenler yüksek ancak ulaşılabilir hedefler belirler, öğrencilerinin kapasitelerine ilişkin inançları tamdır ve öğrencileri nasıl motive edeceklerini iyi bilirler. Öğretmenler öğrencilerin yüksek başarılar elde edebileceklerine inanmaktadır. Bu tür okullarda düzenli bir öğrenme ortamı vardır. (Hoy vd. 2002; Kurz, 2006; Hoy vd. 2008). "Akademik vurgu, akademik mükemmeliyet için bir arayış-akademik başarı için bir baskı tarafından hareket ettirilen bir güçtür" (Smith ve Hoy, 2007; Çoban ve Demirtaş, 2011; Çağlar, 2013). Akademik iyimserliğin diğer bir boyutu olan kolektif-yeterlilik temelini öz-yeterlilik kavramından alan ve bireyin bir eylemi yapabilecek yeterli sosyal, bilişsel, teknik bilgi ve beceriye sahip olduğu varsayımana vurgu yapan bir

kavramdır. Kolektif yeterlilik düzeyinin öğretmen etkililiğinde rol oynayan önemli bir faktör olduğu pek çok araştırmacı tarafından kabul edilmektedir (Henson, Kogan ve Vacha-Haase, 2001; Garcia, 2004; Goddard, Hoy ve Woolfolk Hoy, 2004; Hoy vd. 2006a). Kolektif yeterlilik öğretmenin öğrenci başarısını sağlamak için gerekli beceri ve yeterliliğe sahip olduğuna olan inancı ifade eder. Kolektif yeterlilik öğretmenlerin sadece kendilerine değil aynı zamanda öğrenci ve ailelerine duyulan güveni de temsil eder. Öğrencilerin akademik başarıyı yakalayabileceklerine ve bu başarıyı yakalamak için öğrenci ve velilerin işbirliğine hazır olduklarını kabul eder (Hoy ve Spero, 2005; Hoy vd, 2006a; Kurz, 2006; Smith ve Hoy, 2007; Beard vd, 2010).

Güven kavramı, 1950'li yıllardan beri farklı metodlarla araştırılan ve farklı şekillerde tanımlanan bir kavramdır (Strier ve Katz, 2015). "Güven birinin bir başkasının kendi ilgilerine göre davranacağını varsayan savunmasızlık halidir" (Hoy vd. 2006b). Güven kavramı iyilik (hayırseverlik), emniyet, yeterlilik, dürüstlük ve açıklık olmak üzere beş unsurdan meydana gelmektedir. Bu beş unsur birbiriyle karşılıklı ibr şekilde birbirini etkiler ve okulun güven boyutunun oluşmasında rol oynarlar. Hoy ve arkadaşlarına göre (2006) işbirliği ve güven etkili öğrenme evresini oluşturmaktadır. Tschannen-Moran, Hoy ve Woolfolk Hoy'a (2000) göre güvenin okul etkinliği ve öğrenci başarısında anlamlı etkisi söz konusudur Hoy ve arkadaşlarına (2006b) göre öğretmenlerin meslektaşlarına ve okul yöneticilerine duydukları güven ile eğitimin kalitesi arasında yakın bir ilişki söz konusudur.

Son otuz yılda eğitim araştırmacıları ve politikacılar ailelerin eğitime katılımını artırmanın uğraşı içerisine girmişlerdir (Strier ve Katz, 2015). Yapılan araştırmalar öğrenci ve ailelere duyulan güvenin öğrenci başarısı, okuldaki aktiviteler ve reformlar üzerinde önemli etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır (Bryk ve Schneider, 2003; Kurz, 2006; Bevel, 2010; Çağlar, 2013; Strier ve Katz, 2015; Strier ve Katz, 2015). Ataç (2001) okul yönetimi, öğretmen, aile ve öğrenci arasındaki ilişkinin önemine değinmekte ve söz konusu bileşenler arasında kurulacak iyi ve sağlıklı bir ilişkinin öğrencilerin yeteneklerinin ortaya çıkarılmasında etkili olacağını ileri sürmektedir. Literatürde öğretmenlerin öğrenci ve ailelerine duyulan güven boyutunun akademik başarının bir yordayıcısı olduğunu ortaya koyan araştırmalarda mevcuttur (Strier ve Katz, 2015).

2. ÖRGÜTSEL SINİZM

İnsanoğlunun sosyal yönü, çerçevesinde olup biten pozitif ve negatif olaylardan etkilenmeye açık olduğunun bir kanıtı olarak görülebilir. Pozitif olayların insanı mutlu, huzurlu, iyimser ve umutlu kılması beklenir. Bu durumun ortaya çıkardığı pozitif duyguların bireyleri başarılı ve üretken kılmaları ve etkileşimde bulunduğu insanlar ile daha sağlıklı bir iletişim kurmaları umulur. Buna karşın çevresindeki her şeyi olumsuz olarak algılayan ve etkileşimde bulunduğu insanlara karşı güvensizlik duyan bireylerin verimsiz, umutsuz, kendisi ve başkalarıyla sürekli çatışma halinde olan bireylerin hem işlerinde hem de özel yaşamlarında mutsuz olmaları ve bir takım sorunlar yaşamları muhtemeldir.

Sinizmin tarihi hakkında çeşitli varsayımlar ortaya atılmıştır. Sinizm kavramının Yunancada köpek anlamına gelen "kyön" kelimesi ile ilişkilendirildiği görülmektedir (Dean vd. 1998; Candan. 2013). Dudley'e (1937) göre sinizmin uzun tarihi M.Ö. dördüncü yüzyıldaki sinik okullarına kadar uzanmaktadır. Dudley, sinizmin izlerinin Augustine Döneminde ve Bizans İmparatorluğunda yoğun olarak görüldüğünü belirtmektedir. Yine Dean ve arkadaşları (1998) sinizmin kökenini antik Yunan Dönemine bağlamakta ve kelimenin muhtemelen köpek kelimesinden veya Atina yakınlarında bulunan siniklerin okulunun bulunduğu Cynosarges kelimesinden geldiğini ileri sürmektedir.

Siniklerin kendine özgü davranışları vardır. Sinikler her türlü hükümet kuruluşuyla yakın ilişki içinde bulunmayı reddetmektedir (Sayre, 2011). Sayr, siniklerin hükümet veya onun

uzantılarıyla ilişkiyi reddetmelerinin sinizm felsefesiyle örtüştüğünü söylemektedir. Çünkü onlarla ilişki kurmak, yaptıkları kanunları benimsemek, dayattıkları birtakım değerlere boyun eğmek anlamına gelir ki bu da kendileri için pusula görevi gören felsefeyle çelişmektedir. Kanunlar insanoğlunun zorbalıklarından başka bir şey değildir. Saygın insan ilişkilerini kanunlara göre değil doğanın yasalarına göre düzenlemelidir (Sayre, 2011).

Türk dil kurumu sözlüğünde sinizmin eski Yunan felsefesine gönderme yapılarak kinik kelimesiyle eş anlamlı (Candan, 2013) olarak kullanıldığı görülmektedir (URL-1); Sözlükte sinizm: "İnsanın erdem ve mutluluğa hiçbir değere bağlı olmadan bütün gereksinimlerden sıyrılarak kendi kendine erişebileceğini savunan Antisthenes'in öğretisi, "Kinizm" olarak tanımlanmaktadır. Oxford sözlüğü ise (URL-2) sinizm "İnsanların sadece bencillik ve kuşkuculuk ile motive olabileceklerine yönelik inanç." diye açıklamaktadır. Aynı kaynaktan sinik kelimesi ise "Onurlu ve fedakâr nedenlerden ziyade bencillik ve kuşkuculukla motive olan kimse" olarak tanımlanmaktadır.

Sinizm kavramının disiplinler arası geniş kapsamlı bir kavram olması farklı bakış açılarıyla tanımlanmasına yol açmıştır. Literatürde sinizm kavramını tanımlamaya çalışan çok sayıda araştırma olduğu görülmektedir (Kanter ve Mirvis, 1989; Dean vd.1998; Brandes vd. 2006a; Cartwright ve Holmes, 2006; Brandes vd. 2007; Naus vd. 2007; Watt ve Piotrowski, 2008). Andersson (1996) sinizmi bireyin bir başka birey, toplumsal grup veya kuruma karşı yaşadığı engellenme, umutsuzluk, hayal kırıklığı sonucu geliştirdiği tutum olarak tanımlamaktadır. Bir başka tanımda sinizm işgörenin örgüte yönelik sergilediği zararlı davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Andersson ve Bateman, 1997; Bernerth, Armenakis, Feild ve Walker, 2007). Literatürde en çok kabul görmüş Dean ve arkadaşlarının (1998) sinizmi "Örgütün dürüstlükten yoksun olduğuna inanan işgörenin örgüte karşı geliştirdiği olumsuz duygular" olarak nitelendikleri tanımdır. . Araştırma bulguları örgütsel sinizmin çalışma koşullarında yaşanan olumsuzluklara karşı öz -savunma yanıtı olarak kavramlaştırılmasını desteklemektedir (Naus vd. 2007). Sinizm kavramına yönelik yapılan tanımlamalar değerlendirildiğinde tanımlamalarda birtakım kavramsal farklılıkların göze çarptığı ancak tanımlamaların öz itibarıyla büyük oranda bir örtüştüğü görülmektedir. Örneğin, hemen bütün tanımların sinizmin en büyük beslenme kaynağı olarak güvensizlik kavramına vurgu yaptıkları görülmektedir. Örgütlerin işgörenlerine karşı şeffaf, dürüst ve adil davranmamaları örgütsel sinizmin yaygınlaşmasında önemli rol oynamaktadır. Ayrıca, karşılıksız beklentilerin sinizmi tetiklediği görülmektedir. Yazar ve araştırmacılara göre tüm bu olumsuzluklar işgörenlerde, çalıştıkları kuruma karşı güvensizlik, öfke, nefret hatta tiksinti duymalarına neden olmaktadır. Literatür incelendiğinde sinizmin üç alt boyuttan meydana oluştuğu görülmektedir. Bunlar: Bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlardır (Andersson, 1996; Dean vd.1998). Sinizmin bilişsel boyutu örgüte karşı duyulan negatif duyguları içeren inançları ifade eder. Başka bir deyişle örgütün dürüstlükten yoksun olma inancını temsil etmektedir. Bilişsel öge bireyin çevresindeki kişi, olay, durum ve nesneye ilişkin her türlü deneyim, inanç ve düşüncüyü kapsamaktadır (İnceoğlu; 2004; Kalağan, 2009). Sinizmin duyuşsal boyutu bireyin yoğun bir şekilde sinik duygular yaşadığı evredir (Brandes vd. 2006b; Brandes vd. 2007). Abraham'a (2000) göre sinizmin bu boyutu örgütsel sinizmin en etkili boyutudur. Yazara göre bu evrede nefret, öfke, saygısızlık, sıkıntı, tiksinti ve utanç gibi birtakım olumsuz duygular yoğun bir şekilde yaşanmaktadır. Davranışsal boyut işgörenlerin, örgütün politika ve uygulamalarına yönelik çevrelerine şikâyet ve eleştirilerde bulunmaya başladığı evredir. Örgütsel sinizmin davranışsal boyutunda bilişsel ve duyuşsal boyutta örgüte karşı beslediği negatif inanç duyguların bireyin davranışlarında gözlenebildiği boyuttur (Dean vd.1998; Abraham, 2000). Birey örgütün kendisine karşı dürüst adil ve şeffaf şekilde davranmadığını düşünür ve bunu davranışlarına yansıtır. Bu davranışlar genelde istenmeyen davranışlar olarak görülür.

Sinizm konusunda gerçekleştirilen araştırma bulguları ve kavrama ilişkin yapılan değerlendirmeler sinizmin bireysel ve örgütsel sağlığı ciddi anlamda tehdit ettiğini göstermektedir. Sinizm bireyin psikolojik ve fizyolojik sağlığına yönelik ciddi bir tehdit unsuru olarak kabul edilmektedir. Örgüte duyulan güvensizlik, karşılanamayan beklentiler, adaletsiz uygulamalar bireyde çeşitli psikolojik ve fizyolojik bozukluklara yol açmaktadır. Örgütsel sinizmin uykusuzluk, stres, kuşku, hayal kırıklığı, sinirlenme, gerilim, öfke, dargınlık, içine kapanma, sessizlik gibi sinirsel ve duygusal bozuklukların yanı sıra kalp ve damar rahatsızlıkları gibi fizyolojik rahatsızlıklara yol açabildiği görülmektedir (Dean vd. 1989; Brandes, 1997; Smith vd. 1998; Kanter ve Mirvis, 1998; Abraham, 2000; Kalağan, 2009; Eaton, 2000; Carth ve Holmes, 2006; Yalçınkya, 2014).

3. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırma, ilkököl ve ortaokulda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. İlkokul ve ortaokulda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre okulların akademik iyimserlik düzeyi nasıldır?
2. İlkokul ve ortaokulda görev yapan öğretmenlerin örgütsel sinizme ilişkin algıları ne düzeydedir?
3. İlkokul ve ortaokulda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

4. YÖNTEM

4.1. Araştırma Modeli

İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin akademik iyimserlik düzeyi ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırma, ilişkisel tarama modelindedir. İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemede kullanılan bir araştırma modelidir (Karasar, 2007, 81).

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2014–2015 eğitim-öğretim yılında Siirt il ve ilçe merkezleri (Baykan, Eruh, Kurtalan, Pervari, Şirvan ve Tillo) ile bir beldedeki (Ziyaret beldesi) 53'ü ilkököl ve 48'i ortaokulda görev yapan toplam 1943 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında evrenin tamamına ulaşıldığı için örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırma sorularının incelenmesi için evrenden toplanan veriler eksik değer, aykırı değer, normallik ve çoklu değişme açısından değerlendirilmiş ve ölçeklerin birini ya da birden fazlasını boş bırakan veya kurallara uygun bir şekilde doldurulmayan ölçekler veri setinden çıkarılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda, gönüllük esasına göre doldurulmuş 1099 geçerli veri elde edilmiştir.

Araştırmaya katılanların % 49,5'i kadın ve % 50,5'i erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan kadın ve erkek öğretmen sayılarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 59,1 ortaokullarda görev yaparken, % 40,9'nun ilkökullarda görev yaptıkları görülmektedir. Eğitim durumu değişkeni açısından bakıldığında öğretmenlerin büyük bir oranın % 86 lisans mezunu oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılanların oranları kıdem değişkenine göre incelendiğinde 1-5 yıl kıdem grubundaki öğretmenlerin % 46,9 ile en yüksek oranı temsil ettiği ve bu grubu %25,3 oranla

6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin izlediği görülmektedir. Dağılıma göre, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin en düşük düzeye % 6,6 sahip oldukları görülmektedir. Mevcut okul yöneticisiyle çalışma süresi değişkeni incelendiğinde en yüksek oranın %55,4 ile 1-5 yıl çalışma süresi grubundaki öğretmenlere ait olduğu görülmektedir. Ayrıca bir yıldan daha az süre ile mevcut okul yöneticisiyle çalışan öğretmenlerin oranı %39,4'tür. En az orana sahip olan grubun altı yıl ve üzeri grubundaki öğretmenler olduğu saptanmıştır.

4.3. Veri Toplama Araçları

Okulların Akademik İyimserlik Ölçeği

Araştırmada Okulların akademik iyimserliğini ölçmek amacıyla Hoy (2006), tarafından geliştirilen Çoban ve Demirtaş (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan "Okulların Akademik İyimserlik Ölçeği" kullanılmıştır. Hoy (2006) tarafından geliştirilen ve Çoban (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan okulların akadaemik iyimserlik düzeyini belirlemeyi amaçlayan ölçek (1) öz yeterlik, (2) güven (3) akademik vurgu, olmak üzere üç boyuttan meydana gelmektedir. güvenilirlik analizi için Cronbach alfa katsayıları ve madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğe ilişkin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı bütünü için .87 olduğu saptanmıştır.

Örgütsel Sinizm Ölçeği (ÖSÖ)

Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyini belirlemek amacıyla Dean vd. (1999) tarafından geliştirilmiş ve Kalağan (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan "Örgütsel Sinizm Ölçeği" kullanılmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyini belirlemek amacıyla Dean vd. (1999) tarafından geliştirilmiş olan ve üç boyuttan meydana gelen ve Kalağan (2009) tarafından Türkçeye uyarlanarak üç boyutlu (Bilişsel, duyuşsal ve davranışsal) 13 maddelik ÖSÖ kullanılmıştır. ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach alfa katsayıları ve madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Araştırmada kullanılan Örgütsel Sinizm Ölçeğinden örnek maddeler şu şekildedir; "Çalıştığım kurumu düşündükçe sinirlenirim". "Çalıştığım kurumu düşündükçe gerilim yaşarım". "Başkalarıyla, çalıştığım kurumdaki uygulamaları ve politikaları eleştiririm".

4. BULGULAR

5.1. Okulların Akademik İyimserlik Düzeyine İlişkin Öğretmenlerin Algıları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin okulların akademik iyimserlik düzeyine ilişkin algılarını belirlemek için aritmetik ortalama, standart sapma değerleri incelenmiş olup sonuçlar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmenlerin okulların akademik iyimserlik düzeyine ilişkin algıları

	\bar{X}	Ss
Kolektif yeterlilik	4.02	.92
Güven	2.73	.75
Akademik vurgu	2.80	.89
Akademik İyimserlik (Toplam)	3.10	.64

Tablo 1'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin okulların akademik iyimserlik düzeyine ilişkin puanlarının ortalaması $\bar{X}=3,10$ olarak belirlenmiş, öğretmenlerin çalıştıkları okulları akademik iyimserlik açısından "orta düzeyde" yeterli algıladıklarını göstermektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin okulların akademik iyimserliğini "kolektif yeterlilik" alt boyutunda "çoğunlukla katılıyorum" ($\bar{X}=4,02$) düzeyinde algıladıkları buna karşın "akademik vurgu" ($\bar{X}=2,80$) ve "güven" ($\bar{X}=2,73$) alt boyutlarında ise orta düzeyde katılıyorum değer aralığında algıladıkları görülmektedir. Bu bulgu, öğretmenlerin çalıştıkları

okulları kollektif yeterlilik açısından olumlu bulduklarını buna karşın güven ve akademik vurgu alt boyutları açısından daha olumsuz algıladıklarını ortaya koymaktadır.

5.2. Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Düzeylerine İlişkin Algıları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin örgütsel sinizm alt boyutlarına ilişkin algılarını belirlemek için aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelenmiş olup sonuçlar Tablo 2' de verilmiştir.

Tablo 21: Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyine ilişkin algıları (N:1099)

	\bar{X}	Ss
Bilişsel	2.78	1.08
Duyuşsal	2.45	1.30
Davranışsal	2.87	1.00
Örgütsel Sinizm (Toplam)	2.71	1.02

Yukarıdaki Tablo 2'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin örgütsel sinizm yaşama düzeyleri (\bar{X} =2,71) olarak tespit edilmiştir. Bu sonuç, öğretmenlerin "ara sıra" örgütsel sinizm yaşadıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin örgütsel sinizme ilişkin görüşleri alt boyutlar açısından incelendiğinde, öğretmenlerin en yüksek aritmetik ortalamaya (\bar{X} =2,87) ile davranışsal boyutta sahip oldukları ve en düşük aritmetik ortalamaya (\bar{X} =2,45) ise duyuşsal boyutta ulaştıkları görülmektedir. Başka bir ifadeyle, araştırmaya katılan öğretmenlerin sinizmi en yüksek düzeyde davranışsal boyutta ise düşük düzeyde duyuşsal boyutta yaşadıkları görülmektedir.

5.3. Öğretmen Algılarına Göre Okulların Akademik İyimserlik Ve Örgütsel Sinizm Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Okulların akademik iyimserlik düzeyi ve öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyi arasındaki ilişkiye yönelik korelasyon sonuçları Tablo 3'de belirtilmiştir.

Tablo 3: Öğretmen algılarına göre akademik iyimserlik ve örgütsel sinizm değişkenleri arasındaki ilişki

		Akademik iyimserlik	Sinizim
1.Akademik İyimserlik	Pearson Korelasyon Katsayısı	1	
	N	-	
2. Örgütsel Sinizm	Pearson Korelasyon Katsayısı	-,45**	1
	p	,000	-
	N	1099	-

** korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır

Yukarıdaki Tablo 3 incelendiğinde, okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri arasında negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki ($r=-0,45$; $p<0,001$) olduğu tespit edilmiştir.

6. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin çalıştıkları okulları akademik iyimserlik açısından "orta düzeyde" yeterli gördüklerini ortaya koymaktadır. Türkiye'de akademik iyimserlik konusunda yapılan çalışmalardan (Çoban, 2010; Çağlar, 2013) elde edilen bulgular araştırmamızın sonuçlarıyla örtüşmektedir. Benzer şekilde Çağlar (2013) ve Çoban (2010) yaptıkları araştırmalarda öğretmen görüşlerine göre okulların akademik iyimserlik düzeyini "orta düzeyde katılıyorum" değer aralığında bulmuşlar. Bilindiği gibi akademik iyimserlik kollektif yeterlilik, güven ve akademik vurgu alt boyutlarından meydana gelen genel bir

yapıya vurgu yapmaktadır (Hoy vd. 2006a). Öğretmenler arasındaki dayanışmanın boyutu, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ve ailelerin okula yönelik ilgilerinin düzeyi bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olmuş olabilir. Başka bir anlatımla, öğretmenlerin çalıştıkları okulları orta düzeyde yeterli algılamaları beklentilere uygun bir durum değildir. Ancak araştırmanın gerçekleştiği evren bağlamında düşünüldüğünde sonuç doğal karşılanabilir.

Okulların akademik iyimserlik düzeyi alt boyutlar bazında incelendiğinde, öğretmenlerin en yüksek ortalamaya kolektif yeterlilik alt boyutunda ulaştıkları buna karşın "güven ve akademik vurgu" alt boyutlarındaki algıları "kısmen katılıyorum" değer aralığında bulunmuştur. Cassity (2012), Beard (2010) ve Kurz (2006) benzer bir şekilde araştırmaya katılan öğretmenlerin akademik iyimserliğin alt boyutlarından kolektif yeterliliğin en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Öğretmenler kolektif yeterliliği "çoğunlukla katılıyorum düzeyinde" değerlendirmişlerdir. Öğretmenlerin "kolektif yeterlilik" alt boyutunda en yüksek puan ortalamasına sahip olmaları akademik başarı açısından sevindirici bir sonuç olarak yorumlanabilir. Çünkü kolektif yeterlilik akademik başarının önemli bir yordayıcısı (Bandura, 1993) olarak kabul edilmektedir. Öğretmenler açısından yüksek kolektif yeterlilik algısı öğrenci başarısı olarak yorumlanabilir. Nitekim Wu (2012) yaptığı araştırmada kolektif yeterlilik ile öğrenci başarısı arasında yakın bir ilişki bulmuştur. Kolektif yeterlilik öz yeterliliği barındıran geniş kapsamlı bir yapıyı ifade eder (Hoy vd. 2006b). Yüksek kolektif yeterliğe sahip öğretmenlerin akademik başarıyı arttırmaları beklenir. Nitekim, Dembo ve Gibson (1985) öz yeterlilik duygusu yüksek olan öğretmenlerin öz yeterlilikleri düşük olan öğretmenlere göre öğrenme ve öğretme etkinliklerinde daha verimli olduklarını ileri sürmektedir. Birey kendisini değerlendirirken güçlü yönlerini görme buna karşın zayıf yönlerini yadsıma yönünde davranışlarını sergileme eğilimindedir. Ortaya çıkan sonucu bu açıdan değerlendirmek gerekir. Nitekim, Bandura (1980)'nın "Bireyler kapasitelerini abartma eğilimindedirler" saptaması mevcut durumun açıklaması olarak kabul edilebilir. Okulların akademik iyimserlik alt boyutlarından kolektif yeterlik düzeyinin yüksek çıkması bu bağlamda değerlendirilebilir. Mevcut sonuç, öğretmenlerin kendilerine, meslektaşlarına, yönetime ve diğer paydaşlara önemli oranda güven duyduklarını göstermektedir. Öğretmenler meslektaşlarının kendileriyle bilgi alışverişinde bulunacaklarına, zor zamanlarında yanında olacaklarına, her türlü desteği sunacaklarına inanmaktadır. Mevcut sonuç, okullarımız açısından sevindiricidir.

Bununla birlikte araştırmalarda öğretmen algılarına göre okulların akademik iyimserlik düzeyleri güven ve akademik vurgu alt boyutlarında "kısmen katılıyorum" değer aralığında bulunmuştur (Hoy vd. 2006a; Solberg Nes, Evans ve Segerstrom, 2009; Çoban, 2010; Messick, 2012; Çağlar, 2013; Yılmaz ve Kurşun, 2015). Cassity (2012) ve Beard (2010) ise akademik iyimserliğin alt boyutları olan güven alt boyutuna ilişkin öğretmen algılarını "çoğunlukla katılıyorum" düzeyinde saptamıştır. Buna karşın Beard (2010) akademik vurgu alt boyutuna ilişkin öğretmen algılarını ise "kesinlikle katılıyorum" düzeyinde saptarken Cassity (2012) akademik vurgu alt boyutuna ilişkin öğretmen algılarını "orta düzeyde katılıyorum" değer aralığında tespit etmiştir. Özellikle araştırmanın gerçekleştirildiği evren bağlamında düşünüldüğünde mevcut sonuç doğal karşılanmalıdır. Ailelerin düşük sosyo ekonomik ve eğitim düzeyleri, çocuk sayısındaki fazlalık ve okullardaki olumsuz fiziksel koşullar gibi birtakım faktörlerin mevcut sonucun ortaya çıkmasında etkili oldukları söylenebilir. Okulların akademik iyimserlik düzeyine ilişkin öğretmen algıları dikkate alındığında, öğretmenlerin mevcut sonucun sorumlusu olarak kendilerini görmek yerine aile ve öğrencileri sorumlu tuttukları görülmektedir.

Araştırma bulguları, öğretmenlerin çalıştıkları okullarda "kısmen" sinizm yaşadıklarını göstermektedir. Bu bulgu, Türkiye'de yapılan bazı araştırma bulgularıyla örtüşmektedir.

Kalağan ve Aksu (2010) ve Kahya (2013)'in çalışmalarında araştırmaya katılan işgörenlerin örgütsel sinizme ilişkin görüşleri "kısmen katılıyorum" değer aralığından tespit edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde, McClough, Rogelberg, Fisher ve Bachiochi (1998), Polat ve Meydan (2010), Arslan (2012), Altınöz, Çöp ve Sığıntı (2011), Güzeller ve Kalağan (2008), Özgan, Külekçi ve Özkan (2012), Yıldız (2013) ve Brandes ve arkadaşlarının (2007) yaptığı çalışmaların bulguları araştırmamızın sonuçlarıyla örtüşmemektedir. Söz konusu araştırmalarda işgörenlerin örgütsel sinizme ilişkin görüşleri "katılmıyorum" değer aralığında tespit edilmiştir. Veriler, işgörenlerin sinizmin etkisinde olduklarını ortaya koymaktadır. Bu sonuç, okul yöneticilerinin öğretmenlere adil davranmadıklarını, söylem ve eylemleri arasında tutarsızlıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Okçu, Korkmaz ve Uçar'ın (2018) ilkököl ve ortaokul okullarda görev yapan öğretmenler üzerinde yaptığı araştırmada ve yine Okçu, Şahin ve Şahin'in (2015) beden eğitimi ve spor öğretmenleri üzerinde yaptığı diğer bir araştırmada ise örgütsel sinizm düzeylerinin "orta düzeyde" olduğu tespit edilmiştir. Bu oran yüksek bir değer olarak değerlendirilmektedir. Bu durum kuşkusuz mevcut durum öğretmenlerin yöneticilerine olan güvenlerinin sarsılmasına ve öğretmenlerin hem yöneticilerine hem de çalıştıkları okullara karşı öfke duymalarına yol açabilir. Watt ve Piotrowski (2008) çalışmalarının bulguları bu görüşü doğrular niteliktedir. Söz konusu araştırmanın sonuçları, sinizmin işgörenler ile örgüt arasında bilişsel, duyuşsal ve davranışsal anlamda bir kopuşa neden olduğunu göstermektedir. Bu olumsuzlukların öğretmenlerin çalıştıkları okullara karşı yabancılaşmalarıyla sonuçlanması beklenir. Nitekim, Yıldız ve Şaylıkay (2014) yaptıkları çalışmada örgütsel sinizmin işgörenlerin çalıştıkları kurumlara karşı yabancılaşma yaşadıklarını ortaya koymuştur. Yöneticisine güvenmeyen, ona karşı öfke besleyen öğretmenin sinizmin etkisinden uzak tutum ve davranışlar sergilemesi ve dolayısıyla öğretimsel etkinlikleri verimli bir şekilde yapması beklenemez.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin örgütsel sinizm algıları alt boyutlar bazında incelendiğinde, bilişsel ve davranışsal sinizm algılarının "kısmen katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Yıldız ve Şaylıkay (2014)'ının örgütsel sinizmin yabancılaşmaya etkisini ortaya koymaya yönelik yaptıkları araştırmada işgörenlerin örgütsel sinizmin bileşenlerine yönelik algılarını "kısmen katılıyorum" değer aralığında tespit etmişler. Bu sonuç araştırmamızın sonuçları ile paralellik göstermektedir. Kahya'nın (2013) yaptığı araştırmanın bulguları araştırmamızın sonuçları ile örtüşmektedir. Söz konusu araştırmada işgörenlerin bilişsel ve davranışsal boyutta kısmen sinizm yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin sinizmin alt boyutlarından olan duyuşsal sinizmi bilişsel ve davranışsal sinizme göre daha düşük düzeyde yaşadıkları görülmektedir. Yetim ve Ceylan (2011)'in araştırmalarının işgörenler sinizmi en fazla "davranışsal boyutta" yaşamaktadır bulgusu araştırmamızın bulgusuyla örtüşmektedir. Kahya (2013) sinizm konusunda gerçekleştirdiği araştırmada ise işgörenlerin sinizm olgusunu en fazla duyuşsal boyutta yaşadıklarını ortaya koymuştur. Bu bulgu araştırma sonucuyla örtüşmemektedir. Sinizm konusunda yapılan diğer bir araştırmanın (Özgan ve arkadaşları, 2012) bulguları araştırmamızın bulgularıyla kısmen örtüşmektedir. Yine Yıldız (2013) ve Altınöz ve arkadaşlarının (2011) örgütsel bağlılık ve örgütsel sinizm ilişkisini incelediği çalışmalarda işgörenlerin algılarına göre örgütsel sinizm düzeyi tüm alt alt boyutlar için katılmıyorum değer aralığında bulunmuştur. Sonuç olarak öğretmenlerin örgütsel sinizmi en yüksek "davranışsal boyutta" en düşük ise "duyuşsal boyutta" yaşadıkları anlaşılmaktadır. Bu araştırmada, davranışsal boyutun diğer boyutlara göre yüksek çıkmasının nedeni toplumun tepkisel yönüyle ilintili olabilir. Bilindiği gibi davranışsal boyutta birey güvensizlik, öfke, kuşku ve tiksinti sonucu oluşan olumsuz duyguları dışa vurur çünkü sorunlarını başkalarıyla paylaşarak içsel bir rahatlığa ulaşacağını varsayar. Toplumun tepkisel davranışlara sıklıkla başvurduğu bilinen bir olgudur. Mevcut sonuç bu bağlamda değerlendirilebilir. Mevcut sonuç öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara karşı güvensizlik, öfke, ve tiksinti duyduklarının bir

yansıması olarak kabul edilebilir. Ayrıca sonuçları öğretmenlerin önemsenmediklerinin bir işaret olarak görmek mümkündür. Önemsenmediğinin farkında olan öğretmen çalıştığı okula öfke duymaya başlar ve duygusal anlamda ondan uzaklaşır. Nitekim, Brandes'a (1997) göre lideri tarafından önemsenmediğinin farkına varan bireyin sinizm yaşama düzeyi artar. Araştırma kapsamında incelenen gerek teorik ve gerekse ampirik araştırma bulguları, örgütsel sinizmin işgörenlerin umut, iyimserlik, motivasyon, performans, işdoymu gibi pozitif duyguları zedelediği bununla birlikte öfke, nefret ve tiksinti gibi olumsuz duyguların yaşam alanı bulmasına olanak sağladığı görülmektedir. Eaton'ın (2000) araştırmasının sonuçları bu görüşü doğrular niteliktedir. Yazar, yaptığı çalışmada örgütsel sinizmin umut ve davranış ile sempati ve davranış arasında aracılık rolü oynadığını tespit etmiştir.

Araştırma bulguları, okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyi arasında negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Okulların akademik iyimserlik düzeyleri arttıkça öğretmenlerin sinik davranışlar sergileme eğilimleri azalmaktadır. Bilindiği gibi, okulların akademik iyimserliği kolektif yeterlilik, güven ve akademik vurgu alt boyutlarından meydana gelen genel bir yapıdır (Kurz, 2006; Hoy, Tarter ve Woolfolk Hoy, 2006b; Smith ve Hoy, 2007). Bu yapının oluşturduğu pozitif iklim sayesinde öğretmenler meslektaşları ile bilgi alışverişinde bulunur, veliler ile sağlıklı ilişkiler kurar ve okul yöneticisine güven duyarlar. Tüm bu etkenlerin öğretmenlerin yaşadıkları örgütsel sinizmi olumsuz etkilemesi beklenir. Dolayısıyla ortaya çıkan sonuç bu anlamda normal karşılanabilir.

7. ÖNERİLER

1. Araştırmada elde edilen bulgular çerçevesinde, öğretmenlerin örgütsel sinizm algılarının en azından “çok düşük” düzeye indirilmesi için okullarda sinizme yol açan faktörler belirlenmeli ve bunun için gerekli tedbirler mutlaka alınmalıdır. Bu süreç gerekirse çalıştay, seminer ve hizmet içi kurslarla desteklenmeli ve konunun uzmanlarından faydalanılmalıdır.

2. Akademik iyimserlik ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki doğru okunmalı ve yorumlanmalıdır. Okulların akademik iyimserlik düzeyini artırmaya yönelik aktivitelere önem verilmelidir.

KAYNAKÇA

Abraham, R. (2000). Organizational Cynicism: Bases and Consequences. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 126(3), 269.

Altınöz, M., Çöp, S., & Sığındı, T. (2011). Algılanan Örgütsel Bağlılık Ve Örgütsel Sinizm İlişkisi: Ankara'daki Dört ve Beş Yıldızlı Konaklama İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma. *Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(21), 285-315.

Anderson, K. (2012). *Examining Relationships Between Enabling Structures, Academic Optimism and Student Achievement* (Doctoral Dissertation, Auburn University).

Andersson, G. (1996). The Benefits of Optimism: A Meta-Analytic Review of The Life Orientation Test. *Personality And Individual Differences*, 21(5), 719-725.

Andersson, L. M., & Bateman, T. S. (1997). Cynicism in The Workplace: Some Causes And Effects. *Journal of Organizational Behavior*, 18(5), 449-469.

Arslan, E. T. (2012). Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Akademik Personelinin Genel ve Örgütsel Sinizm Düzeyi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 13(1), 12-27.

Ataç, F. (2001). *Öğretmenler İçin Öğrenci Psikolojisi: “Önce Ruhsal Eğitim,”* İstanbul: Epsilon Yayınevi.

- Bandura, A. (1980). Gauging The Relationship Between Self-Efficacy Judgment and Action. *Cognitive Therapy and Research*, 4(2), 263-268.
- Beard, K. S., Hoy, W. K., & Woolfolk Hoy, A. (2010). Academic Optimism of Individual Teachers: Confirming a New Construct. *Teaching and Teacher Education*, 26(5), 1136-1144.
- Bernerth, J. B., Armenakis, A. A., Feild, H. S., & Walker, H. J. (2007). Justice, Cynicism, And Commitment A Study of Important Organizational Change Variables. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 43(3), 303-326.
- Brandes, P., Dharwadkar, R., Wheatley, K. & Hadani. M. (2006a). A Field Examination Using Global and Local Social Exchange Realtionship and Workplace Outcomes. *Sharing Newtwork Leadership*. 191-224.
- Brandes, P. Castro, S. L., James, M. S., Martinez, A. D., Matherly, T. A., Ferris, G. R., & Hochwarter, W. A. (2007). The Interactive Effects of Job Insecurity and Organizational Cynicism on Work Effort Following a Layoff. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 14(3), 233-247.
- Bryk, A. S., & Schneider, B. (2003). Trust in Schools: A Core Resource for School Reform. *Educational Leadership*, 60(6), 40-45.
- Candan, H. (2013). Örgütsel Sinizm ve İşgören Performansına Olası Etkileri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(1), 181-194.
- Cartwright, S. & Holmes, N. (2006). The Meaning of Work: The Challenge of Regaining Employee Engagement and Reducing Cynicism. *Human Resource Management Review*, 16(2), 199-208.
- Cassity, A. H. (2012). Relationships among perceptions of professional learning communities, school academic optimism, and student achievement in Alabama middle and high schools. Unpublished Doctoral dissertation, The University of Alabama Tuscaloosa.
- Cihangiroğlu, N. & Şahin, B. (2012). Organizasyonlarda Önemli Bir Fenomen: Psikolojik Sözleşme. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 6(11), 1-16.
- Çağlar, Ç. (2014). Okulların Akademik İyimserlik Düzeyleri ile Değişime Açıklık Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Kuramsal Eğitim bilim Dergisi*, 7(1).
- Çoban, D. (2010). Okulların Akademik İyimserlik Düzeyi ile Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılığı Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi.
- Çoban, D. & Demirtaş, H. (2011). Okulların Akademik İyimserlik Düzeyi ile Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılığı Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 17(3), 317-348.
- Dean, J. W., Brandes, P. & Dharwadkar, R. (1998). Organizational Cynicism. *Academy of Management Review*, 23(2), 341-352.
- Dembo, M. H. & Gibson, S. (1985). Teachers' Sense of Efficacy: An Important Factor in School Improvement. *The Elementary School Journal*, 86(2), 173-184.
- Dudley, D. R. (1937). A History of Cynicism From Diogenes to the 6th Century Ad. Htps: Archive.Org /Stream/Historyofcynicis. 22.11.2014.
- Eaton, J. A. (2000). *A Social Motivation Approach to Organizational Cynicism*. Unpublished Doctoral Dissertation, York University Toronto.

- Garcia, D. C. (2004). Exploring Connections Between the Construct of Teacher Efficacy and Family Involvement Practices Implications For Urban Teacher Preparation. *Urban Education*, 39(3), 290-315.
- Goddard, R. D., Hoy, W. K. & Hoy, A. W. (2004). Collective Efficacy Beliefs: Theoretical Developments, Empirical Evidence, and Future Directions. *Educational Researcher*, 33(3), 3-13.
- Gürol, M., & Kerimgil, S. (2010). Academic Optimism. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 9, 929-932.
- Hattie, J. (2013). *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00071005.2011.584660> Erişim tarihi:05/9/2017
- Henson, R. K., Kogan, L. R., & Vacha-Haase, T. (2001). A Reliability Generalization Study of the Teacher Efficacy Scale and Related Instruments. *Educational and Psychological Measurement*, 61(3), 404-420.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J. & Hoy, A. W. (2006a). Academic Optimism of Schools: A Force for Student Achievement. *American Educational Research Journal*, 43(3), 425-446.
- Hoy, A. W., Hoy, W. K. & Kurz, N. M. (2008). Teacher's Academic Optimism: The Development And Test of A New Construct. *Teaching And Teacher Education*, 24(4), 821-835.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J. & Hoy, A. W. (2006b). Academic Optimism of Schools Contemporary Issues in Educational Policy and School Outcomes, *Greenwich, Information Age*, 135-156.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J., & Hoy, A. W. (2006a). Academic Optimism of Schools: A Force for Student Achievement. *American Educational Research Journal*, 43(3), 425-446.
- Hoy, A. W. & Spero, R. B. (2005). Changes in Teacher Efficacy During the Early Years of Teaching: A Comparison of Four Measures. *Teaching and Teacher Education*, 21(4), 343-356.
- Hoy, W. K., Sweetland, S. R., & Smith, P. A. (2002). Toward An Organizational Model of Achievement in High Schools: The Significance of Collective Efficacy. *Educational Administration Quarterly*, 38(1), 77-93.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J. & Hoy, A. W. (2006b). Academic Optimism of Schools Contemporary Issues in Educational Policy and School Outcomes, *Greenwich, Information Age*, Greenwich, CT: Information Age, 135-156.
- İnceoğlu, M. (2004). *Tutum, Algı, İletişim*. Ankara: Elips, Yayınevi.
- James, M. S. L. (2005). *Antecedents And Consequences of Cynicism In Organizations: An Examination of The Potential Positive And Negative Effects on School Systems*. Unpublished Doctor Dissertation, The Florida State University, Versity College of Business, Florida, USA.
- Kâhya, C. (2013). Örgütsel Sinizm, İş Performansını Etkiler mi? İş Tatmininin Aracılık Etkisi. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 2(3), 34-46.
- Kalağan, G. (2009). Araştırma Görevlilerinin Örgütsel Destek Algıları İle Örgütsel Sinizm Tutumları Arasındaki İlişki. Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , Antalya .

- Kalağan, G., & Güzeller, C. O. (2010). Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Düzeylerinin İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 83-97.
- Kanter, D. L. & Mirvis, P. H. (1989). *The Cynical Americans*, Jossey-Bass, San Francisco.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (2006). *The Leadership Challenge* (Vol. 3). John Wiley & Sons.
- Kurz, N. M. (2006). *The Relationship Between Teachers' Sense of Academic Optimism and Commitment to the Profession*. Unpublished Doctoral Dissertation, The Ohio State University, USA.
- McClough, A. C., Rogelberg, S. G., Fisher, G. G. & Bachiochi, P. D. (1998). Cynicism and The Quality of an Individual's Contribution to an Organizational Diagnostic Survey. *Organization Development Journal*, 16, 31-42.
- Naus, F., Van Iterson, A., & Roe, R. A. (2007). Value Incongruence, Job Autonomy, and Organization-Based Self-Esteem: A Self-Based Perspective on Organizational Cynicism. *European Journal of Work And Organizational Psychology*, 16(2), 195- 219.
- Okçu, V., Korkmaz, M. ve Uçar, L. (2018). İlk ve Ortaokul Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizm Düzeyleri ile İş Doyumları Arasındaki İlişki (Siirt İli Örneği). *Atlas International Referred Journal on Social Sciences*, 4(10), Pp:683-694.
- Okçu, V., Şahin, H. M. ve Şahin, E. (2015). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizme İlişkin Algılarının Örgütsel Bağlılıkları Üzerindeki Etkisi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 4, 298-313.
- Özgan, H., Külekçi, E., & Özkan, M. (2012). Analyzing Of The Relationships Between Organizational Cynicism and Organizational Commitment of Teaching Staff. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 196-205.
- Pas, E. T., Bradshaw, C. P., & Hershfeldt, P. A. (2012). Teacher-and School-Level Predictors of Teacher Efficacy and Burnout: Identifying Potential Areas For Support. *Journal Of School Psychology*, 50(1), 129-145.
- Peterson, K. D., & Deal, T. E. (1998). How Leaders Influence the Culture of Schools. *Educational Leadership*, 56, 28-30.
- Polat, M., & Meydan, C. H. (2010). Örgütsel Özdeşleşmenin Sinizm ve İşten Ayrılma Niyeti ile İlişkisi Üzerine Bir Araştırma. *Savunma Bilimleri Dergisi*, 9 (1), 145-172.
- Qian. Y. (2007). *A Communication Model of Employee Cynicism Toward Organizational Change*, Unpublished Doctoral Dissertation, Ohio University, USA.
- Sayre, F. (2011). *Greek Cynicism*. *Journal of The History of Ideas*, 6, 113-118. Jstor.Org/Stable 2707062. 01.04.2015.
- Smith, P, A & Hoy, W, K. (2007) Academic Optimism and Student Achievement in Urban Elementary Schools, *Journal of Educational Administration*, 45(5), 556-568.
- Smith, T. W., Pope, M. K., Sanders, J. D., Allred, K. D., & O'keeffe, J. L. (1988). Cynical Hostility At Home And Work: Psychosocial Vulnerability Across Domains. *Journal of Research in Personality*, 22(4), 525-548.
- Solberg Nes, L., Evans, D. R., & Segerstrom, S. C. (2009). Optimism and College Retention: Mediation By Motivation, Performance, and Adjustment. *Journal of Applied Social Psychology*, 39(8), 1887-1912.

- Strier, M., & Katz, H. (2015). Trust and Parents' Involvement in Schools of Choice. *Educational Management Administration & Leadership*, 44 (3), 363-379
- Tokgöz, N., & Yılmaz, H. (2008). Örgütsel Sinizm: Eskişehir ve Alanya'daki Otel İşletmelerinde Bir Uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2),283-305.
- Tschannen-Moran, M., & Hoy, W. K. (2000). A Multidisciplinary Analysis of The Nature, Meaning, and Measurement of Trust. *Review of Educational Research*,70(4), 547- 593.
- URL-2: [Http://Www.Dictionary.Cambridge.Org](http://www.dictionary.cambridge.org).24.04.2015.
- Watt, J. D., & Piotrowski, C. (2008). Organizational Change Cynicism: A Review of the Literature and Intervention Strategies. *Organization Development Journal*, 26(3).
- Wu, H. C. (2012). Collective Responsibility, Academic Optimism, and Student Achievement in Taiwan Elementary Schools. Unpublished Doctoral Dissertation, The Ohio State University, USA.
- Yalçinkaya, A. (2014). Türkiye'de Örgütsel Sinizm: 2007-2012 Yılları Arasındaki Çalışmalar Üzerine Bir Değerlendirme. *İş Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*,16(3), 106-130.
- Yetim, S. A., & Ceylan, Ö. Ö. (2011). Örgütsel Sinizm ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye İlişkin bir Araştırma. *EJ. New World Sci. Acad*, 6(1), 682-696.
- Yıldız, K. (2013). Örgütsel Bağlılık İle Örgütsel Sinizm ve Örgütsel Muhalefet Arasındaki İlişki. *Electronic Turkish Studies*, 8(6).
- Yıldız, S., & Şaylıkay, M. (2014). The Effect of Organisational Cynicism on Alienation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 109, 622-627.